

Startdocument Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen

De regio ZaanIJ gebruikt dit document om ambtelijk de afspraken vast te leggen over het proces (project) waarlangs we bestuurders informeren en het convenant opstellen. Het is opgesteld op basis van het door BZK aangereikte format, aangevuld met afspraken die zijn gemaakt tijdens de ambtelijke startbijeenkomst op 27 maart 2023 en informatie van de dealmaker.

5.1,2,e

Figuur 1: Ambtelijke startbijeenkomst 27 maart 2023

Regio Deal	5.1,2,e en Meedoen
Betrokken partijen regio	<i>Gemeente Amsterdam Gemeente Zaanstad Gemeente Oostzaan Provincie Noord-Holland</i>
Betrokken departementen	<i>Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Ministerie van Justitie en Veiligheid Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Ministerie van Economische Zaken en Klimaat</i> <i>*** Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen zal de Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen niet ondertekenen. De reden is dat zij over beperkte capaciteit beschikken om mee te werken aan de</i>

	<i>totstandkoming van Regio Deals. Zij zijn in de periode van dealmaking wel beschikbaar om raad te plegen. Ook zijn zij tijdens de looptijd van de Regio Deal beschikbaar voor afstemming en overleg.</i>
Totaal begroting in propositie	€ 80.000.000,--
Gereserveerde Rijksbijdrage	€ 20.000.000,--
Co-financiering publiek/privaat	<i>Publiek: € 20.000.000,--</i>
	<i>Privaat: € 0,--</i>
Programmalijnen uit propositie	<i>Pijler Leefkwaliteit en een groene omgeving Pijler Grotere ontplooiingskansen Pijler Aanpak criminaliteit en ondermijning Pijler Bevorderen Brede gezondheid Pijler 'Street-level' leren en samenwerken</i>
Aandachtspunten vanuit de brief over de selectie aan de regio	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Komen tot een gerichte en samenhangende inzet van de beschikbare middelen ook wat betreft schaal/bereik.</i> - <i>In het vervolgproces samen oog hebben voor het bereiken van een structureel brede welvaartseffect.</i> - <i>In het vervolgproces samen oog hebben voor de structurele borging van de inzet, ook na afloop van de Regio Deal.</i> - <i>Aansluiten bij andere lopende programma's, zoals het Nationaal programma leefbaarheid en veiligheid.</i> - <i>Een daarbij passende samenwerkingsstructuur.</i> <p><i>* Brief van 20 februari 2023 van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met kenmerk 5.1.2.e</i></p>
Samenstelling bestuurlijk overleg	<p><i>Regio:</i></p> <p><i>5.1.2.e – Stadsdeelbestuurder Amsterdam-Noord</i></p> <p><i>5.1.2.e – Wethouder Amsterdam</i></p> <p><i>5.1.2.e – Burgemeester Zaanstad</i></p> <p><i>5.1.2.e – Burgemeester Oostzaan</i></p> <p><i>5.1.2.e – Gedeputeerde Provincie Noord-Holland</i></p> <p><i>Rijk:</i></p> <p><i>5.1.2.e – Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</i></p>
Projectteam convenant	<p><i>Regio:</i></p> <p><i>5.1.2.e – Gemeente Amsterdam – Dealmaker Regio ZaanIJ</i></p> <p><i>5.1.2.e – Gemeente Zaanstad – Programmamanager NPLV</i></p> <p><i>5.1.2.e</i></p> <p><i>Rijk:</i></p> <p><i>5.1.2.e – Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</i></p> <p><i>- Dealmaker</i></p> <p><i>5.1.2.e - Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</i></p> <p><i>Het <u>projectteam convenant</u> is verantwoordelijk voor het doorlopen van het proces richting het uiteindelijke convenant. De regio is daarbij de penvoerder.</i></p>

Ambtelijke contactpersonen regio	<p>5.1.2.e [redacted] – Gemeente Amsterdam</p> <p>5.1.2.e [redacted] – Gemeente Zaanstad</p> <p>5.1.2.e [redacted] – Gemeente Oostzaan</p> <p>5.1.2.e [redacted] – Provincie Noord-Holland</p>
Ambtelijke contactpersonen departementen	<p>5.1.2.e [redacted] – Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</p> <p>5.1.2.e [redacted] – Ministerie van Justitie en Veiligheid</p> <p>5.1.2.e [redacted] – Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid</p> <p>5.1.2.e [redacted] - Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij</p> <p>5.1.2.e [redacted] - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport</p> <p>5.1.2.e [redacted] - Ministerie van Economische Zaken en Klimaat</p> <p>5.1.2.e [redacted] – Rijksdienst voor Ondernemend Nederland</p>
Suggesties van departementen naar aanleiding van de propositie	<p><i>De suggesties die in de ambtelijke startbijeenkomst door de betrokken departementen zijn meegegeven.</i></p> <p>Tijdens de startbijeenkomst hebben Rijk en Regio nader kennis gemaakt en zijn ze met elkaar in gesprek gegaan over de plus- en minpunten van de propositie volgens het rijk. Dit leidde tot een aantal gedeelde plus- en minpunten.</p> <p><i>Pluspunten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Integrale blik op gezondheid - Goed bezig met groen en gezondheid - Echte samenwerking (drie gemeenten en een provincie), burgerbetrokkenheid (dichten van de kloof en het herstellen van vertrouwen) - BZK als intermediair inzetten - Aanpak past in landelijk beleid <p><u>Minpunten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Concretisering (doelen, begrippen) - Concretiseringsslag en kiezen, Hoe op de lange termijn het resultaat borgen? - Sectorale inrichting maakt samenwerking in gebied lastig - Besteed aandacht aan resultaten en knelpunten (in relatie tot ondermijning) <p>Ook ontvingen we per mail van enkele departementen hun inbreng. Deze is hieronder opgenomen.</p> <p>BZK</p> <p>Gezien deze doelstelling, en het feit dat er minder geld is toegekend dan aangevraagd, denken we dat het nodig is om onderbouwde keuzes te maken wat betreft de wijken waarin met Regio Deal middelen geïnvesteerd wordt, om die op te trekken naar het gemiddelde. Het zou dus goed zijn meer en preciezer aandacht aan te besteden bij de onderbouwing voor de afbakening van de regio, de daarin prioritaire wijken en de investering van middelen in die prioritaire wijken.</p>

- Daarbij is het goed om in kaart te brengen en te onderbouwen in de welke wijken de brede welvaart nu zodanig laag is dat interventies nodig zijn om tweedeling te voorkomen. BZK zal gaan kijken of de Regio Deal middelen landen in de wijken waar er sprake is van een concentratie en opstapeling van problemen die zo hardnekkig is dat Rijksbetrokkenheid daar ook gerechtvaardigd is, omdat er in de wijk én gemeente zelf niet voldoende draagkracht, capaciteit of mogelijkheden anderszins zijn om zelf een verbetering in gang te zetten.

- Daarbij is het goed om de afspraken die tussen Zaanstad en het Rijk zijn gemaakt tav de uitbreiding van het stedelijk focusgebied (naar geheel ^{5.1.2.e}) irt het NPLV, ook terugkomen in de uitwerking van de Regio Deal.

- In de kamerbrief van 1 juli 2022 is verder al gecommuniceerd wat de belangrijkste kaders zijn voor de vierde tranche Regio Deals. Op basis daarvan, zal BZK bij de verdere uitwerking van de Regio Deal ZaanIJ met extra aandacht letten op de volgende aspecten:

o Of onderbouwd en aannemelijk is dat de aanpak bijdraagt aan het oppakken van de centrale opgave van de Regio Deal. Zo wordt in de convenanten (van alle Regio Deals) ook opgeschreven waarom we denken dat de aanpak bijdraagt aan de opgave, en welke randvoorwaarden er nodig zijn om dat ook echt te bewerkstelligen.

o Hoe aannemelijk het is dat de aanpak/interventies na afloop van de Regio Deal geborgd en ingebed kunnen worden in de regio (duurzaamheid).

o Of regionale samenwerking wordt benut om opgaven aan te pakken.

o Of aannemelijk is dat de oplossingsrichtingen aansluiten op behoeften vanuit de wijk en samenwerking met wijkpartners wordt voorzien.

- BZK zal ook kijken of het een aanpak betreft die aanvullend is op wat de overheden al doen of (gezien hun slagkracht) zouden kunnen doen vanuit regulier/sectoraal beleid.

- Tot slot is een aandachtspunt bij het maken van keuzes dat er voldoende ruimte blijft voor de doorontwikkeling/borging van de initiatieven van de Regio Deal die in de tweede tranche zijn opgezet.

Relevante PBL adviezen die kunnen helpen in dit proces: “Zicht op effect van de Regio Deals op brede welvaart” en “Bevorderen van brede welvaart in de regio: keuzes voor beleid”

JenV

Zoals beloofd inhoudelijk ook vast wat punten om mee te geven aan ZaanIJ vanuit JenV.

In het algemeen:

- De aanpak van ondermijning past goed bij het landelijke beleid

- Het zou goed zijn om in de uitwerking aandacht te besteden aan de in de vorige regiodeal behaalde resultaten en knelpunten. Wat waren bijvoorbeeld de knelpunten in de vorige deal op het gebied van de aanpak van criminaliteit en ondermijning, en wat nemen we daaruit mee in de nieuwe deal? Voor zover het binnen de mogelijkheden van de partners valt, is erover nagedacht hoe met deze knelpunten om te gaan?

Onder de pijler aanpak ondermijning:

- 3) Wijk toezicht versterken door inzet van straatcoaches
Mi moet in de uitwerking aansluiting gevonden worden met PMG plannen van Zaanstad. Waar gaan de straatcoaches zich op inzetten? Wat is hun doelgroep?

In de PMG plannen van Zaanstad is aangegeven dat de focus ligt op het verbreden en verdiepen van de aanpak risicojongeren. Een van de maatregelen is om Regisseurs in te zetten om de jongeren te bereiken, binden en te ondersteunen. Is de straatcoach hetzelfde als de regisseur? Of is de straatcoach een aanvulling op de werkzaamheden van een regisseur?

- 4) Verbeteren van het gezamenlijke ondermijningsbeeld
Voor het verkrijgen van een gezamenlijk ondermijningsbeeld is het voor ZaanIJ goed om het RIEC hierop te bevragen (voor zover dat nog niet gebeurd). Hiervoor is het RIEC namelijk.

- Wat mij betreft is het ook mooi om in deze deal ook preventie van criminaliteit en/of slachtofferschap bij kwetsbare groepen uit te lichten, breder dan alleen bij de jeugd.

LNV

- Pluspunt van de propositie, eigenlijk, vanuit LNV gezien, de hele pijler leefkwaliteit en groene omgeving. Goed ook dat de kwaliteit van het groen (biodiversiteit) specifiek genoemd wordt. Ik vind dat jullie er goed in slagen om groen te verbinden met thema's als sociale cohesie, bewonersparticipatie, gezondheid en veiligheid.

- Minpunt van de propositie: eigenlijk geen... Als ik er dan toch één moet noemen, dat is het wellicht dat jullie 'klimaatadaptatie' niet als onderwerp hebben opgenomen.

Daarnaast geef ik je graag de volgende zaken mee die op dit moment bij het Rijk spelen. De eerste heb je wellicht ook meegekregen vanuit VWS:

1. Momenteel staat een SPUK-regeling open waarmee gemeenten middelen kunnen aanvragen voor onder andere gezonde leefomgeving. Hierbij de link: stcrt-2023-4245.pdf (officielebekendmakingen.nl)

** Het betreft de SPUK-regeling "Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026"

De eerste ronde voor de aanvragen sluit al 31 maart. In deze ronde kunnen gemeenten vrij laagdrempelig geld aanvragen om bestaande programma's door te zetten en om te investeren in het opstellen van een plan van aanpak voor de komende jaren. Een tweede ronde zal openstaan van 1-9-23 tot 31-10-23. In die ronde dienen gemeenten een integraal plan van aanpak in waarmee ze middelen aanvragen voor de periode 2024-2025 (en voor sommige programma's loopt dit nog door tot 2026).

VNG en VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) geven hier richtbaarheid aan met een serie regiobijeenkomsten (Agenda | VNG).

	<p>Overigens is VWS (samen met o.a. LNV) bezig met het opzetten van het Programma Gezonde Leefomgeving. Vanuit ZonMw komen daar binnenkort ook 2 subsidieregelingen voor beschikbaar, iets om in de gaten te houden.</p> <p>2. Afgelopen woensdag (22 maart 2023) is een brief naar de <small>5.1.2,e</small> gestuurd over de landelijke maatlat voor een groene klimaatadaptatieve gebouwde omgeving en een eventuele groennorm. Zie via deze link de brief en bijlagen: Landelijke maatlat voor een groene klimaatadaptatieve gebouwde omgeving en verkenning groennorm <small>5.1.2,e</small> der Staten-Generaal</p> <p>3. Vanuit het Nationale Groeifonds is 26 miljoen euro toegekend aan het programma ‘werklandschappen van de toekomst’. Zie Werklandschappen van de Toekomst (ivn.nl). Wellicht voor jullie minder interessant (het gaat over bedrijventerreinen), maar ik noem het toch even. Het programma zit nog in de opbouwfase. Er wordt gewerkt met een opschalingsaanpak. Ze starten met een groot onderzoeksprogramma, de aanpak wordt ontwikkeld op vier living labs en tien ambassadeursterreinen. Er worden Green Deals gesloten met zes provincies en een groot aantal gemeenten.</p> <p><u>Vervolggesprekken</u> Na de startbijeenkomst organiseert de dealmaker verdiepende gesprekken met de ministeries van OCW, JenV en SZW. Ook is er een gesprek geweest met VWS.</p>
<p>Vraag- en ontwikkelpunten vanaf heden tot aan het convenant</p>	<p>Uitwerken financiële verdeling/afspraken</p> <p>De regio is geselecteerd voor een bijdrage van € 20.000.000,--. De regio heeft € 40.000.000,-- aangevraagd. Dat betekent dat de regio in het convenant voor een omvang van € 20.000.000,-- aan activiteiten gaat voorstellen die gefinancierd worden uit de regio-envelop. De propositie laat voldoende ruimte om in het proces tot het opstellen van het convenant keuzes te maken.</p> <p>Er zijn minder middelen beschikbaar gesteld dan aangevraagd. De activiteiten in onze aanvraag zijn voorbeelden en voorstellen van te selecteren activiteiten. Deze zijn niet definitief vastgesteld of gecommuniceerd aan de bewoners, ondernemers of maatschappelijke instellingen in het gebied. De selectiebrief geeft duidelijkheid over het financiële kader. Namelijk dat de regio is geselecteerd voor een bijdrage van € 20.000.000,--. Dat betekent dat we nu – in de dealmakersfase – kunnen overgaan tot het maken van een definitieve selectie binnen dat financiële kader. In samenwerking met het Rijk brengen we scherppte aan om die activiteiten te selecteren die het grootste effect hebben.</p> <p>Per activiteit dienen we te bepalen of deze wel of niet b.t.w.-plichtig is. (Leerpunt Regio Deal ZaanIJ).</p>

	<p>Tijdens de maandelijkse ambtelijke bijeenkomsten en gesprekken van de Regio met individuele departementen bepalen we hoe Rijk en Regio in de totstandkoming van het convenant en de uitvoering ervan gaan samenwerken.</p> <p>Ondertekening Namens de Regio ondertekenen de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Oostzaan en de Provincie Noord-Holland. 5.1.2,e ondertekenen BZK, JenV, SZW, LNV, VWS, EZK</p> <p>Bestuurlijke betrokkenheid Bestuurlijk draagvlak bij de Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen in de regio is aanwezig. Dat hoeft niet georganiseerd te worden. Aandachtspunt is de betrokkenheid van de provincie in verband met de recente verkiezingen.</p> <p>Bestuurlijke betrokkenheid bij de Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen in de regio is een aandachtspunt. We verwijzen naar de propositie voor ons voorstel hoe we dat tijdens de uitvoering van de Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen anders gaan organiseren, op basis van datgene wat we leerden over bestuurlijke betrokkenheid bij de Regio Deal ZaanIJ. In aanloop naar het sluiten van het convenant handhaven we het streven om twee bestuurlijke bijeenkomsten te hebben. Dit is een bestuurlijke wens die voortkomt uit de lopende regio deal. Namelijk om elkaar bestuurlijk vaker te treffen rond de Regio Deal.</p>
<p><i>Wat is het duurzame effect dat we met elkaar op de lange termijn beogen? (na afronding regio deal)</i></p>	<p>Het voorkomen van een metropool van twee snelheden. Binnen de regio een grotere brede welvaart voor de bewoners van de wijken en buurten die een lagere brede welvaart kennen ten opzichte van het gemiddelde, om de tweedeling te verkleinen. Dat de indicatoren voor brede welvaart in deze wijken bewegen zich naar het gemiddelde van de regio.</p> <p>5.1.2,e vertrouwen in de overheid door grotere zichtbaarheid van de overheid zichtbare interventies die inspelen op de behoeften van bewoners en zichtbare, merkbare effecten op het dagelijks leven van bewoners (brede welvaart hier en nu). Een groter vertrouwen van bewoners in hun eigen toekomst (brede welvaart later).</p>
<p>Procesbeschrijving heden tot aan definitieve tekst convenant</p>	<p><i>Werkwijze dealmakersfase</i> Onze werkwijze is dat we als regio het voortouw nemen in het opstellen van het convenant. We nemen kennis van de handreikingen die het Rijk doet, waarbij we de regionale situatie en context niet uit het oog verliezen. Dat doen we op basis van onze ervaring in het werven en uitvoeren van de Regio Deal ZaanIJ. In deze werkwijze wisselen we in samenwerking met het Rijk kennis uit om het uiteindelijke convenant optimaal vorm te geven.</p> <p>We hebben oog voor de mate waarin en manier waarop het Rijk in staat is een actieve rol te hebben bij de grote hoeveelheid lopende en geselecteerde Regio Deals. Het is geen kleine opgave dat te belopen.</p>

	<p>bWe verwachten wel van het Rijk dat zij aangeeft op welke onderwerpen en momenten zij een rol voor zichzelf ziet in het realiseren van het duurzame effect wat deze regio beoogt te bereiken. (Zie het kader hierboven.) We verwachten het Rijk (de te betrekken departementen) ook aangeven wat hun rol zou kunnen zijn. De manier waarop dat gebeurde tijdens startbijeenkomst van 27 maart 2023 is daar een goed voorbeeld van.</p> <p>Dit betekent dat we als regio pro-actief met voorstellen komen voor de afstemming met het rijk in deze dealmakersfase. De deadline voor de SPUK-regeling is hierbij leidend. Rijk en Regio commiteren zich aan deze deadline en sluiten dit jaar gezamenlijk de Regio Deal af.</p> <p>Hieronder benoemen we de reguliere overlegstructuren tijdens de dealmakersfase, de op te leveren producten en het stappenplan.</p> <p><i>Overlegstructuren dealmakersfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tweewekelijks overleg projectteam convenant (Rijk-Regio ambtelijk)</i> - <i>Tweewekelijks overleg projectteam regio (Regio ambtelijk)</i> - <i>Maandelijks groot ambtelijk overleg' Rijk-Regio (Rijk-Regio ambtelijk)</i> - <i>Bestuurlijk overleg 1</i> - <i>Bestuurlijk overleg 2</i> <p><i>Producten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Selectiebrief</i> - <i>Startdocument</i> - <i>Memo uitgangspunten voor het convenant, bestaande uit:</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Deel 1: beschrijving van de wijze waarop we activiteiten selecteren</i> o <i>Deel 2: per pijler een eerste nadere uitwerking ten opzichte van de aanvraag (propositie) en voorstellen voor activiteiten</i> - <i>Convenant</i> <p><i>Stappenplan</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ontvangen selectiebrief</i> 2. <i>Vaststellen startdocument (ambtelijk, op directieniveau, door Rijk en Regio)</i> 3. <i>Vaststellen memo uitgangspunten voor het convenant (bestuurlijk, door Rijk en Regio)</i> 4. <i>Vaststellen convenant (bestuurlijk, door Rijk en Regio)</i> <p><i>Stap 3 sluiten we af met Bestuurlijk Overleg 1.</i> <i>Stap 4 sluiten we af met Bestuurlijk 5.1.2.e</i></p> <p><i>Na stap vier stopt de dealmakersfase en start de uitvoeringsfase.</i></p>
<p>Tijdspad besluitvorming + ondertekening convenant</p>	<p><i>Beschrijving van het departementale + regionale besluitvormingsproces (GS, PS, colleges gemeenteraden)</i></p>

	<p>Uitgangspunten voor het tijdspad zoals aangereikt door de dealmaker. De data zijn uiterlijke data ('fatale' data):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 augustus: convenant is bestuurlijk vastgesteld door de colleges en staten - 1 oktober: convenant ondertekend door Rijk en Regio - 1 november: beschikking is door de Regio (i.c. Amsterdam) ontvangen <p>Tijdspad</p> <ul style="list-style-type: none"> - 24 mei: Bestuurlijk Regionaal Overleg op basis van memo met daarin: 1. uitgangspunten, criteria voor selectie interventies en 2. eerste inhoudelijke voorstellen voor interventies om uit te voeren met de middelen van de Regio-envelop - 9 juni (conceptdatum): Bestuurlijk Rijk-Regio Overleg #1 op basis van memo met daarin: 1. uitgangspunten, criteria voor selectie interventies en 2. eerste inhoudelijke voorstellen voor interventies om uit te voeren met de middelen van de Regio-envelop. Eventueel is deze aangescherpt op basis van het BO van 24 mei. - Medio september: Bestuurlijk Rijk-Regio Overleg #2: vaststellen definitieve convenant, indien mogelijk ondertekenen. - 1 oktober: convenant is definitief en ondertekend. Einde Dealmakersfase, start uitvoeringsfase Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen
--	--